

MØTEINNKALLING

Utvalg for stedsnavn

Møtested: Møterom Åsta - Tingberg

Møtedato: 23.02.2017 **Tid:** 13:00 - 15:00

Habilitet og interessekonflikter:

Et medlem skal i god tid før møtet ta opp spørsmål om egen habilitet med organets leder, leder kaller eventuelt inn varamedlem.

Eventuelt forfall meldes til tlf. 61 26 81 13.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
3/17	17/188	TILDELING AV OFFISIELLE VEGNAVN I HAUGAN HYTTEOMRÅDE
4/17	13/1115	ADRESSETILDELING I FJELLET - KLAGE PÅ VEDTAK I UTVALG FOR STEDSNAVN

Lisa Kramprud
Leder

TILDELING AV OFFISIELLE VEGNAVN I HAUGAN HYTTEOMRÅDE

Saksbehandler: Johnny Høglien Arkiv: L32
 Arkivsaksnr.: 17/188

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
1/17	Utvalg for stedsnavn	10.02.2017
3/17	Utvalg for stedsnavn	23.02.2017

Vedlegg:

- Kartbilag med parsellinndeling for veger
- Svar fra forslagstillere på vegnavn.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Legges frem på møtet etter behov.

Sammendrag:

Forslag til vegnavn og skrivemåte til høring innenfor reguleringsplan og hytteområde «Haugan» i sammenheng med offisiell adressetildeling i.h.t matrikkelloven §21 med forskrifter kap 12, og lov om stadnavn er:

Veg 1: Hauganvegen

Veg 2: Jutulstadlykkja

Veg 3: Hauganlia

Veg 4: Jernvegen

Veg 5: Kullgropa

Saksutredning:

Som kommunens adressemyndighet i henhold til matrikkellovens § 21 med forskrifter kap. 12, skal det tildeles vegnavn og skrivemåte i.h.t Lov om stadnavn, på inndelte vegparseller for offisiell adressetildeling innenfor reguleringsplaner i hytteområde «Haugan» . Område ligger på private grunneiendommer mellom elva «Mosåa» (nærmest ved Blæsterfalla) i sør og sør for Hornsjøvegen (like ved Lysveknappen) ved Liesætra i nord. Områderegulering «Haugan» er vedtatt den 29.03.2012. Innenfor dette område er det senere vedtatt delvise detaljreguleringer «Haugan ny detaljregulering» den 30.04.2015 og «Haugan vest» vedtatt 25.08.2016. Delvis detaljplan «Haugan BF3 og BF5» foreligger til offentlig høring på østsiden av områdeplanen. Det forventes også snart at detaljplaner langs ny opparbeidet veg i øvre del langs gamle «Pellelinja» og øvre vegforbindelse vil foreligge.

Det er noe uklart hvor mange adresseenheter/hytteenheter det vil bli til sammen innenfor områdeplanen «Haugan», siden fullstendige detaljplaner med adkomstløsninger ikke foreligger.

Det vil være 2.stk hoved-adkomstveger inn i feltet. Den nedre går inn fra Hornsjøvegen , gjennom tidligere eldre mindre reguleringsplan som var kalt «Del av Haugan» vedtatt

19.12.1991. Noen hytter i nedre del av denne planen vil bli omadressert fra «Hornsjøvegen» til nå ny vegadresse.

Ny opparbeidet veg (Veg 2) fra Hornsjøvegen langs øvre og østre reguleringsgrense, er nå opparbeidet sommeren 2016.

Parsellindeling for en hensiktsmessig adressering er forsøkt oppdelt på det plangrunnlag som foreligger p.d.d. Områderegulering av denne type gir liten forutsigbarhet for detaljplanlegging i adresseringsarbeidet, siden adkomster og antall enheter ikke foreligger detaljregulert.

Senere nødvendig omadresseringer bør unngås da det medfører ulemper for eiere og registre.

For å finne frem til gode navn på inndelte vegparseller, er det bedt om navneforslag fra grunneiere, lokalkjente og utbyggere.

Det foreligger lite navn i det sentrale stedsnavnregisteret (SSR) hos Kartverket i området. De nærmeste her er «Haugan» og «Blæsterfalla».

Fra kommunens stadnavninnsamling på 90-tallet foreligger det dessverre heller ingen innsamlede lokalt nedarvede stedsnavn som kan tas vare på i dette området.

Forespørsel om navneforslag ble utsendt til utbyggere og grunneiere april/mai 2016.

Det er innkommet navneforslag med begrunnelser både fra grunneiere, utbyggere og vegselskapet v/styre «Skogsbilvegen Haugan». Det er også forelagt styre i «Liesmorka utmarkslag» som er lokalkjente.

Skriftlige innkommende forslag er vedlagt saken.

Det henvises til vedlagt kart med administrativ vegparsellinndeling i.h.t adresseveileder for veg 1,2,3,4 og 5.

Sammendrag av forslag er som følger:

Vegparsell	Vegnavnforslag	Begrunnelser og m/kommentarer fra forslagsstillere.
Veg 1	Haugan Hauganvegen Haugan nedre	Dette er den gamle skogsbilvegen «Skogsbilveg Haugan» som ble bygget i 1958, og går fra Lie-Hornsjøvegen til snuplass ved Mosåa. Lengde ca 1,2 km . Navnet Hauganvegen har vært brukt som betegnelse på vegen i 50 år.
Veg 2	Jutulstadlykkja Jutulstadvegen Haugan Øvre	Vegen starter på Øvre sameiet på Liesætra ved Hornsjøvegen. Den er definert helt til/t.o.m søre enden av feltet, der utbyggingen startet. Vegen er nå bygd sommeren 2016. Den har avkjøring rett nedfor Jutulstadlykkja / Jutulstads sæterløkke. Ca 2/3 av vegen vil bli liggende på Jutulstad sin opprinnelige eiendom.
Veg 3	Hauganlia Tindegrenda	Vegen ligger i sydvendt li og vil få avkjøring fra «Skogsbilveg Haugan» ved grensen til Neremo og Oppigard Lie. Den går inn i nedre del av områderegulering «Haugan» som har vedtatt

		detaljregulering og bebyggelsesplan , betegnet «Haugan vest» og del av «Haugan ny detaljregulering». Området bebygges av Tinde hytter og Leve hytter.
Veg 4	Jernvinna Jernvinnevegen Jernvegen Jernaldervegen	Vegen starter i søre del av feltet der utbyggingen startet med regulerte tomter, og ved enden av regulert vegformål («Skogsbil Haugan» , Veg 1) , der bom er satt opp på skogsbilveg. Vegen fordeler seg i stikkveger sentralt i feltet (plan: «Haugan ny detaljreg» og ny deljplan «Haugan BF3 og 5»). Store deler av tilhørende adresseenheter er bebygde. Omforente vegnavn er foreslått med assosiasjoner til Raudmyra og alle kullgropene som finnes i område.
Veg 5	Kullgropa Kullgropvegen Blestervegen	Vegen starter ca midt på øvre innkjøringsveg (Veg 2), og går også sentralt inn i feltet. Begrunnelsen for forslagene til vegnavn er den samme som for veg 4.

Vurdering:

Generellt:

Stedsnavn og adressenavn har flere funksjoner i et samfunn, både som adresser for å finne frem og som kulturbærere. De hjelper oss til å orientere oss i omgivelsene våre. Vi bruker dem når vi skal fortelle andre hvor vi er eller bor, hvor vi skal eller hvor vi har vært. I tillegg til å være en viktig hjelp når vi skal finne fram, er stedsnavna også kulturminner som kan kaste lys over tidligere tiders liv og virke. De er derfor en verdifull lokalhistorisk kilde og kan gi interessante opplysninger om vår egen kultur, blant annet om språket vårt, om bosetning, arbeidsliv.

Til vegforslagene:

Område har som forslagstillere nevner, kulturhistoriske verdier og har flere kulturminner lokalisert og registrert (i registret Askeladden) som har verdi å ta vare på , også i stedsnavnsammenheng.

Navnet « Blæsterfallet « fra stedsnavnregistret (SSR) forteller sitt. Det antas å ha vært omfattende «blæstrings – aktivitet» i området. Område ligger ved Raudmyra som antyder myrmalmforekomster med jern.

Det finnes også registrerte dyregraver satt i system like ved og kryssende rett sør ved Mosåa - elv.

Navnsetting av veger i. f.m adressetildeling tilknyttet denne type kulturhistorisk aktivitet har hittil ikke vært brukt i adressearbeidet her i kommunen.

For å skape variasjon i bruken av andre leddet i navnet er også andre betegnelser enn « –vegen» å foretrekke hvis det passer.

Veg 1 og 2: Vegnavnforslagene «Hauganvegen» og « Jutulstadlykkja» antas å være gode

forslag i.h.t prinsippene i stedsnavnloven. Navnene har vært tilknyttet stedet i lengre tid.

Veg 3 : Veggen ligger i lia i det geografiske område Haugan. Forslaget Hauganlia synes derfor å passe på stedet.

Forslag tilknyttet hytteleverandørens navn er ikke i.h.t prinsippene og anses uaktuelt.

Veg 4 og 5: At forslagstillerne ønsker å ta bruk navn tilknyttet kulturhistorie og aktivitet i område anses meget positivt. Navn tilknyttet kull-, jern- og fangst- finnes mange steder, men dette stedet i Øyer ser ut til å være egnet for gruppenavn tilknyttet denne historie. Vegnavnene Jernvinna og Blestervegen er dessverre brukt i Lillehammer kommune, og bør unngås , med tanke på eventuell fremtidig kommunesammenslåing. Samme adressenavn kan ikke finnes 2 steder i samme kommune og må i tilfelle omadresseres. De andre foreslåtte navn antas kan brukes.

Siden medlemmene i kommunens utvalg for stedsnavn anses å inneha omfattende faglige kunnskaper om temaet, utfordrer saksbehandler medlemmene i utvalget til å komme med flere forslag til navneforslag tilknyttet dette områdets historie.

Forslagene drøftes nærmere i møte.

Vedtaket om forslag til navn til høring vil bli oversendt navnekonulent i Stedsnavtjenesten for Østlandet, for tilråding om skrivemåte i.h.t stedsnavnloven § 6 , i løpet av høringsperioden på 3 uker.

Rådmannens forslag til vedtak:

Utvalg for stedsnavn forslag til vegnavn og skrivemåte til høring innenfor reguleringsplanen «Haugan» ved Lisætra i sammenheng med offisiell adressetildeling i.h.t matrikelloven §21 og Lov om stadnavn(stadnavnlova) er:

Veg 1: Hauganvegen

Veg 2: Jutulstadlykkja

Veg 3: Hauganlia

Veg 4: Jernvegen

Veg 5: Kullgropa

Eli Eriksrud
Konstituert rådmann

Johnny Høglien

ADRESSETILDELING I FJELLET - KLAGE PÅ VEDTAK I UTVALG FOR STEDSNAVN

Saksbehandler: Tor Falck
 Arkivsaksnr.: 13/1115

Arkiv:

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
2/17	Utvalg for stedsnavn	10.02.2017
4/17	Utvalg for stedsnavn	23.02.2017

Vedlegg:

- Møteprotokoll Utvalg for stedsnavn – Sak 1/13 – Tildeling av offisielle vegnavn for adressering i Fjellet og Øyer statsallmenning. Behandling i utvalg for stedsnavn 2013. 2., gangs behandling, av 09.10.2013
- Adressetildeling i Fjellet. Klage på vedtak i utvalg for stedsnavn, brev av 22.11.2013 fra Øyer fjellstyre
- Sak 60/13 av 19.11.2013 i Øyer fjellstyre – Adressetildeling i Fjellet. Klage på kommunalt vedtak
- Notat av 13.11.2013 v/Edgar Enge – Tildeling av adresser i fjellet. Forslag om klage på kommunalt vedtak

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Lov om stadnamn, Matrikkelforskriften, Forskrift om skrivemåten av stadnamn, Eksempel på lokal forskrift om navnsetting, adressering og adresseforvaltning
- Eksempel på strid om skrivemåte fra Bjugn E og Æ fra 2016
- Saksgang og saksbehandling i namnesaker – Veileder fra Kartverket, oppdatert 09.08.16
- Stadnamn Noregskart – Godkjente eksempler i navnekart på Nordsetervegen, Lillehammer – Nordsæterveien, Åmot
- Sakens øvrige dokumenter

Saksbakgrunn:

Øyer fjellstyre påklager i sitt vedtak i sak 60/13, hht til protokoll av 09.01.2013, på skrivemåten for navn vedtatt av navneutvalget i sak 1/13 *Tildeling av offisielle vegnavn for adressering i Fjellet og Øyer statsallmenning*.

Kommunen er vedtaksorgan for navn på kommunale veier, tettsteder, boligområder, torg, bydeler og kommunale anlegg. I Øyer kommune er «Utvalg for stedsnavn» delegert slik myndighet av kommunestyret som også oppnevner medlemmene. Fastsettingen av veinavn er en del av et større adresseringsprosjekt av betydelig samfunnsmessig betydning, utover selve navnefastsettingen.

Skrivemåten skal være etter regelverket i "Lov om stadnamn".Skrivemåten for gårdsnavn og bruksnavn skal i utgangspunktet følge den nedarvede uttalen og ha en vedtatt skriveform.

Kommunen har varslings- og høringsansvar i alle navnesaker, også der kommunestyret ikke er vedtaksorgan. Kommunen skal sørge for at alle interessenter som eiere, festere, lokale organisasjoner og statens navnekonuler, skal få adgang til å uttale seg i navnesaker. Det kan klages på skrivemåten, ikke på navnevalget.

Saksbehandlingen og vedtaket i Fjellstyrets klagebehandling er gjennomført i samsvar med notat av 13.11.2013, utarbeidet av Edgar Enge. Det klages på følgende:

Klage 1 - Måten navneutvalget har arbeidet med denne saken

Det har ikke blitt tatt hensyn til fjellstyrets innspill om en prosess med å rette opp navn og det blir bedt om å utsette adressetildelingen inntil alle navn er rettet opp.

Klage 2 - Bruk av endingen sæter istedenfor seter

Begrunnelse: Skrivemåten er ikke i samsvar med norsk rettskrivning. Bruken av skrivemåten sæter istedenfor seter, er ikke begrunnet. I lokal dialekt benyttes uttaleformen seter og navneutvalget er derfor forpliktet til navnelovens regel om å følge lovens hovedregel om å følge norsk rettskrivning der rett skrivemåte er seter.

Klage 3 - Bruken av skrivemåten Akksjø istedenfor Aksjø.

Begrunnelsen er at Akksjø er unødvendig tungt språk. Det vises til at skrivemåten Aksjøen, Akksjøsetra og Akksjøsetervegen er riktig skrivemåte.

Klage 4- Bruken Vedemsbua istedenfor Veembua

Fjellstyret som eier bua vedtok for flere år siden at skrivemåten skal være Veembua. Det bemerkes at navnet er godt innarbeidet og i tråd med lokal uttale.

Klagen fra Øyer fjellstyret i er begrunnet slik Stadnamnloven krever og er innkommet rettidig i forhold til vedtak i navneutvalget. Det er å beklage at utilstrekkelig saksbehandlingskapasitet og andre forhold, har medført at klagen har blitt ligget ubehandlet siden den innkom kommunen 22.11.2013.

Vurdering:

Et stedsnavn angir navnet på en lokalitet. Stedsnavn skal skrives på bestemte måter. Lov om stadnamn beskriver prosessene for fastsetting av skrivemåte og bruk av stedsnavn. Statens kartverk drifter Sentralt stedsnavnregister (SSR), som inneholder offisielle skrivemåter og saksbehandlingsinformasjon. Vedtatte skrivemåter skal brukes av det offentlige. Når et navn er behandlet etter reglene i lov om stadnamn, kan navnet ha flere godkjente skrivemåter. I slike tilfeller er det angitt hvilken godkjent skrivemåte som bør benyttes. I Øyer kommune er det satt som norm at lokale stedsnavn i hovedsak skal benyttes som utgangspunkt for å navnsatte veier og dette prinsippet har blitt fulgt gjennom hele adresseringsprosjektet. Bruken av E eller Æ har også vært tatt til behandling av det tidligere navneutvalget. Det ble da bestemt at Æ skulle benytte ved navnsetting der ordet sæter var en del av navnet. På samme måte har det også blitt bestemt at benevnelsen veg skulle benyttes istedenfor vei.

Klage 1 - Måten navneutvalget har arbeidet med denne saken

Behandlingen av saken har fulgt vanlig prosedyre med utarbeiding av navneforslag, utsending av disse til høring og innhenting av merknader fra navnekonsulenten. Fjellstyrets forslag har blitt gitt egen gjennomgang av navnekonsulenten og disse har blitt lagt inn som grunnlag i saksutredningen.

Navneutvalget skal vurdere og behandle forslag og eventuelle klager fra fjellstyret, på lik måte med andre høringsorganer. I klagen vises det til at kommunen har behandlet navnesakene i møte den 09.10.2013 kritikkverdige, ved å gjøre vedtak som ikke er kvalitetssikret. Rådmannen viser her til at navneforslagene i saken har vært til høring og at ingen av de vedtatte forslagene ble underkjent av navnekonsulenten i Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene. Der ble også bl.a forslag fra fjellstyret undergitt vurdering. Rådmannen kan ikke se at navnsettingen eller gjennomført prosedyre, er i strid med stadnamnlova, eller anbefalinger fra språkrådet eller kartverket.

Det vises også til at protokollen utlagt på kommunens nettside er feil, i forhold til det var utelatt fra protokollen at alle vedtak ikke var enstemmig og at det ikke var medtatt i denne, at det også ble avstemt over skrivemåten i ordet seter/sæter. Det blir fastslått i klagegrunnlaget at dette er «grovt feilaktig» og det blir spørsmål om dette er en sak for kontrollutvalget. Hva som lå ute på kommunens hjemmeside i vedtaksåret, er det ikke lenger direkte tilgang på. Dette er derfor ikke gjennomgått i forhold til klagers påstand. Rådmannen har imidlertid gjennomgått foreliggende protokoll fra møtet den 09.10.2013. Av denne framgår det at det ble vedtatt med 4 mot 1 stemme at seter skulle skrives med Æ når dette var en del av et navn. I navn tilknyttet Akksjøen, Bryhnssætra og der det forelå andre forslag til skrivemåte, ble rådmannens forslag vedtatt med 4 mot 1 stemme. Rådmannen finner det derfor riktig å tilbakevise klagen fra fjellstyret.

Det framgår ikke direkte av notatet notat av 13.11.2013 «*Tildeling av offentlige adresser i fjellet, Forslag om klage på kommunalt vedtak.*», om dette er en personlig klage eller om det er utarbeidet som en vurdering av fjellstyret sekretær. Dette er uheldig med henvisning til at fjellstyret er et offentlig organ og det kan med dette også reises spørsmål om habilitet. Rådmannen tar imidlertid ikke nærmere standpunkt til dette.

Ad klage 1 – Bruk av navneendingen sæter istedenfor seter.

Stadnamnloven gir full anledning til å benytte to eller flere skriftformer når navnet er vel innarbeidet, eller det er sterk interesse for to eller flere av formene. Det samme vil være tilfelle når en uttaleform ligger i et dialektalt eller administrativt grenseområde. En ensidig henvisning til gjeldene rettskrivingsnorm blir derfor feil og vedkommer i utgangspunktet ikke navnesaken.

Som praktiske eksempler på dette kan det vises til at det i Stedsnavnregisteret til Statens kartverk framkommer informasjon om at Hundersætra i Øyer er en godkjent og anbefalt skriveform. I Lillehammer kommune framkommer det som et annet eksempel at Nordre Sæter i Saksumdal er en anbefalt og godkjent skriveform, mens Nordre Seter er godkjent men ikke anbefalt. Klagers henvisning til at kun seter er riktig skriveform blir derfor klart feil. Tilsvarende kan det vises til at skrivemåten Nordsetervegen i Lillehammer og Nordsæterveien i nabokommunen Åmot

Det er tidligere i navneutvalg blitt drøftet hvilken skriveform som er den riktige i forhold til seter/sæter. Det ble da fastslått at begge former kunne benyttes, men for Øyer kommune sin del, ble det funnet mest riktig å benytte sæter. Uten at dette har betydning for hva som er riktig og galt i denne sammenhengen, vil rådmannen nevne at utskifting av alt oppsatte skilt der skriveformen sæter er benyttet, ikke vil være uten en kostnad. Det må også sendes ut et betydelig antall brev til berørte adressater.

Ad klag 2 Bruken av skrivemåte for enkeltnavn

I klagen vises det til skrivemåten for Akksjø og Vedemsbua og fjellstyret mener at riktig skrivemåte er Aksjø og Veem. Rådmannen påpeker at begge skrivemåter kan benyttes. Den ene eller andre skrivemåten blir ikke mer eller mindre riktig. Det er heller ikke uvanlig at et navn uttales på en måte og skrives på en annen måte. Dette er en normal situasjon bl. a med bakgrunn i at et språk ikke er statisk. Det vil alltid utvikle seg over tid og det vil alltid være forskjell mellom talt og skrevet språk og geografisk område. Det er navneutvalgets oppgave og ansvar å vedta skrivemåten.

Konklusjon

Rådmannen kan ikke se at det foreligger noen formelle forhold som tilsier at det er nødvendig å endre vedtak fattet av i utvalg for stedsnavn i Øyer kommune den 09.10.2013 i sak 1/13. Vedtaket kan derfor oppretteholders slik det foreligger i saken.

Med henvisning til at navnesaker ofte er sterkt knyttet til lokal kunnskap og lokal forståelse av hvordan navn skal skrives, finner rådmannen det riktig å legge saken fram uten forslag til vedtak.

Vedtak: